

anri mišo

ZAVESA SNOVA

Pokušaj prepričavanja i beleženja snova prava je nesreća. Pokušavajući da ih što preciznije prenesemo — mi ih iskrivljavamo. Potrebne su stranice i stranice da se objasni i najnezatnija stvar, zbog fenomenne nad-determinacije slika i pomenosti uzročnih veza.

Stvar se ne završava time da se nazru objašnjenja za neke lične doživljaje koji su u snovima odeveni u novo ruho i koji se odigravaju na drugačijim scenama. To bi samo značilo uvaliti sebe u nevolju. To bi značilo živeti uvek unazad.

Poput mnogih noćnih snevača, ja se u snu ne protivim. U trenu se navikavam na situaciju; ma koliko bila nemoguća, ja je ne odbacujem niti pokušavam da je se oslobodim.

Staviše, nadam se da ću izaći iz te situacije (premda ne i iz sveta u kome se ona događa), slično gledaocu nekog dramatičnog filma koji, za vreme neke strašne scene, ne oseća potrebu da iscepa platno već samo da izdrži do sledeće, prihvatljivije situacije, za koju pretpostavlja da će proizaći iz ove.

Tako i ja postupam. Kao čovek koji ignoriše postojanje izlaza. Možda sam u mnogo čemu i poslušni. Nema sumnje, izvesne stvari me iznenađuju, ali na prihvatljiv način.

Vrativši se sa jednog soarea provedenog u realnom svetu, gde me je nekoliko ljudi slušalo sa nekom vrstom poštovanja, jedan čas pošto sam stigao kući, nisam nimalo iznenađen kad me u snu iskrcajavu sa jednog arapskog broda i prodaju kao roba u nekoj koloniji afro-portugalskog tipa. Na obali me, vezanog sa ostalim ubogim đavolima, jedan arogantni pomoćnik određuje da se brinem o deci. Ne, nisam iznenađen i polako razmišljam o tome čemu bih mogao da ih naučim i kako da olakšam svoju sudbinu koja obećava da će biti teška.

Jednom rečju, tražim ulogu kojom bih najprihvatljivije i najlakše nastavio roman koji sam počeo da doživljavam i koji više ne mogu da zaustavim. (U drugim prilikama ja jednostavno čekam da »to prođe«.)

Probudeni tropski pejzaži, koji ne propuštaju priliku da me očaraju i da mi ponude neku promenu, sada mi ne znače mnogo. Jer ja znam više nego što vidim.

Vizuelne slike ovde su podređene, samo su pratnja, koja pojačava verodostojnost, ali su neophodne. Sivilo je prisutno skoro svuda.

Kada mi se u snu dogodi da budem u-mešan u neke čudne događaje, ja to često i ne opazim. Tek kad minu, ja ih prihvatam kao važne, toliko je sve bilo prigušeno i potmulo, kao prašina kad prolazi kroz sito. Treba da prisilim sebe da ih zapišem da bih im odredio pravu meru.

Jedno čudo kome sam prisustvovao u snu imalo je tako običan, svakodnevn i banalni vid da sam jedva naterao sebe da ga zabeležim. Izgledalo mi je kao da se skoro ništa nije ni dogodilo. Pre nekoliko meseci nalazio sam se u autobusu. Vozač je, uopšte ne gledajući na drum, okrenut prema nama, vozio rukom nemarno oslonjenom na volan. Prepreka na putu je u to vreme bilo sasvim dovoljno, bezbrižni pešaci su prelazili ne vičući: »Čuvaj«. Vozač nije na njih ni obraćao pažnju; držao je nogu na gasu i gledao nas je pravo u oči. To mu je jedino

bilo potrebno. U našim očima on je video opasnosti na putu i u poslednjem trenutku uspevao da ih izbegne. Tako smo u punom zamahu jurili ulicama. Mi smo držali oči širom otvorene, što je njemu upravo i odgovaralo. Na kraju me je to umorilo. Probudio sam se ne shvatajući do koje je mere to u čemu sam učestvovao bilo podvig.

Događale su se još neprihvatljivije stvari, ali ja nisam sagledavao njihovu nemogućnost. U najboljem slučaju, opažao sam samo neku laku nelagodnost.

To je bilo nedavno. Jedan konj čvrste građe, vođen odlučnim jahačem, na moje oči, galopira u vazduhu na osamdeset metara visine, grabeci živo napred. Polako ih sustiže neki čovek... Bili su u punom letu kad im se iznenada pridružuje taj čovek koji svom snagom vuče konja unazad i primorava ga da se polako spusti i zaustavi.

San je došao u mrtvu tačku, a ja, nimalo začuden, počinjem da shvatam da je taj trkač koji je uspeo da zaustavi konja u punom galopu morao biti zaista snažan. Da sam nastavio razmišljanje, ono bi došlo u konflikt sa snom, koji sam, po svojoj prilici, želeo da sačuvam. Tek nekoliko minuta posle potpunog buđenja, dok sam zapisivao san, počeo sam da ispitujem taj događaj koji se odigrao u vazduhu, baš u vazduhu, i da se pitam da li u njemu ipak nije bilo nečeg nenormalnog. Što se više rasanjujem, cela stvar mi izgleda sve čudnovatija.

Da li sam zaista iznenađen? U stvari, iznenađuje me nedostatak iznenađenja. Probudivši se, imam utisak da su mi iz života oduzeli ono što je bilo najjasnije. Kako to?

Ja osećam i shvatam, na način koji je nemoguće ni odbaciti ni precizirati, da je taj konj bio u vazduhu, da je bio maknut odatle i da je sve to bilo baš tako.

To je istina. Evo kako ja tumačim čitavu stvar.

Već duže vremena spremam se za put na Istok. Vodiči, prospekti, vozni redovi, hoteli, maršrute... podaci se gomilaju. Za mene je putovanje već počelo. Stiže jedna moja prijateljica koja će mi se, verovatno, pridružiti. To me animira i ja počinjem da joj obrazložim putovanje, ali ona za pet minuta uspeva da dođe do onoga do čega ja nisam dolazio. Za kratko vreme ona me sustiže iako sam, uobražavajući da sve znam, smatrao da ću imati posla sa osobom neupućenom i čak sasvim »van štos«. Sada joj se sa divljenjem priklanjam. Put će biti izmenjen, pojednostavljen. *Moje* putovanje, koje je bilo »u vazduhu«, postaje stvarno. Vraćeno na zemlju, *naše* putovanje počinje da se ostvaruje. Sada smo oboje na ravnoj nozi.

U snu nikad nisam mogao da shvatim da starim. Ne znam koliko mi je godina. Ništa mi ne ukazuje na to. Ne znam, takođe, ni da li sam posle sna bez godina. Ipak, u snu nisam ni dete ni mladić. To nije precizno. Tek kad se udubim u dnevni posao, postajem sposoban da izvršim neophodne ispravke.

U snu jednostavno *jesam*. Živim u trenutku, u večnom trenutku. Ne postoji »kasnije«, ni »ranije«, samo »sada« koje živim i u kome učestvujem.

Ako sudim o sebi po svojim samotnim noćima, moj život bio bi ponavljanje bez kraja, bez razvoja u toku ne znam koliko desetina godina i pored raznih stanja i različitih zgoda i nezgoda.

Iako već godinama prilikom putovanja ne koristim železnicu, jednako sanjam da sam u vozu u koji ne ulazim ni u toku dana.

Iako odsedam u hotelima većim nego ranije (s vremena na vreme i u najvećim), u kojim se osećam više sputan nego zadovoljan, ja se upravo zbog te sputanosti, odmah pošto zatvorim oči, ponovo nađem u nekom malom hotelu sa uskim i zagušljivim sobama, gde pod niskim plafonom treba da provedem noć.

Tako neka postojana beznačajnost nastavlja da mi i preko noći uskraćuje lakši život.

Čovek noći u meni nikako da shvati da se moja situacija promenila. Kad se ujutru ili u toku noći probudim, uviđam frapantnu

razliku između moje dnevne i noćne ličnosti. One funkcionišu, žive i osećaju na vidljivo različite načine.

O zajedničkim tačkama ova dva stanja nisam uopšte razmišljao. Njih treba tražiti. Jedna od retkih koju sam opazio je ova: dajem savete samom sebi. Da. Na javi i u snu. Takođe, u oba slučaja donosim hrabro odluke, u besvesti za koju verujem da je svest, odluke koje, naivan, temeljnim na vetru, na nečem još nepostojanijem od vetra. Na ovako sumnjivoj građi ja, glupi mrav, zadajem sebi zadatak, pripremam nastavak svog života od dima ovih fantazmagoričnih događaja, koje će zora raspršiti, ali koje ja smatram čvrstim i sigurnim. Osećam se snažnim zahvaljujući možda baš ovim neumornim odlukama, a po buđenju sam još više učvršćen u tajnom ubeđenju da ću i pored svih prepreka »izdržati i nastaviti«.

Nisu li moji snovi, na ovaj ili bilo koji drugi, manje vidljivi način, ma kako da su bili sivi, uticali na moj život, bar onoliko koliko i on na njih, a da to nisam ni primetio?

Zar me nisu moji snovi, do poznih godina, nejasno sprečavali da iznajmim neki, makar mali stan? Bila mi je dovoljna mala soba u studentskom hotelu, u kojoj nije bilo mesta ni za moje knjige ni za slikanje.

Kao da sam se plašio da će me onaj ubogi noćnik osuđivati i ismevati zbog toga. Zbog njega se nisam usuđivao da preko dana držim više od jedne sobe. On ne bi pristao na to: da ja posedujem nešto tako značajno. Da bih ostao u skladu sa svojim noćima, trebalo je da ostanem »beskućnik« koji ima samo dva-tri stara kofera u nekom prolaznom hotelu.

Slične stvari su možda zajedničke mnogim snevačima, čak i onima koji ne čine ni najmanji napor da odgonetnu smisao i poruke snova, čak i kad kažu da ih nisu opazili, čak kad se ničeg ne sećaju. Oni su ih živeli.

Ako bi verovanja u drugi svet bila potvrđena i ako su ona bar delimično razrešena snova (zbog utiska da u snu primamo »poruke koje dolaze s one strane«), još je izvesnije da su snovi ti koji od čitavog čovečanstva čine skoro jedinstvenu celinu — iz koje nema spasa — i koja se razume. Jedno se nalazi u drugom, ma kako da se uzme; sudija je u ubici, mudrac u ludu, funkcioner u muzikantu i buržuj u slobodnjaku, i to ne da bi se nadgledali, već zato što su svi spavači.

Amoralnost ima neumitne, bezobzirne, svakodnevnne uzroke od malih nogu, otkad je čovek čovek.

Noću, za vreme sna, koji je samo delimično san, nižu se scene neograničene amoralnosti, ali bez skandala i hvalisanja; do detalja se ispoljava bestidno ponašanje u kome se jednostavno ide za nezgodjenim zadovoljstvima... i to tako postojano da vrli ljudi, obdan besprekornog ponašanja, i pored načitanosti i puritanskih i tendencioznih udruženja, ne uspevaju da se zgroze, bar ne koliko kažu ili koliko pokazuju kad u svakodnevnom životu vide razne kriminalne činove, prostakluke, sramote i amoralnosti.

Jer, oni su u snu videli slične, gore i skandaloznije stvari, dopustili su ih, nisu urlali od besa, nisu prigovarali, nisu protestovali, nalazili su da su prirodne, učestvovali su u njima ili ih čak izražavali.

Kad bi zamislili čovečanstvo u kome snovi više ne bi bili takvi, ili u kome više uopšte ne bi postojali, to bi bila naučna fantastika čudnovatija i »luda« nego što su roboti i svemirski brodovi. To bi imalo veće posledice nego interplanetarne stanice.

Verujem da nikad ne sanjam svoje detinjstvo, a samo retko mesta iz detinjstva. Za to svakako postoji razlog. Jednog dana razlog za koji, sve do tada nisam ni pomišljao da može da bude razlog.

Evo sna:

Moja rodna kuća u tuđini, prodana pre mnogo godina, javlja mi se... Bez ikakvog objašnjenja. Stojim pred činjenicom, koja je — kako me ubeđuju — pravo bogatstvo: sto dvadeset miliona. Nikad nisam pomi-

šljao da može imati takvu vrednost. Zatim se san gubi, skončava u praznom, kao da očekuje novu temu, novi pupoljak koji ne dolazi i ja se budim... u »Lukseru«.

Prethodni dan razlikovao se od ostalih dana provedenih na putovanju i po tome što je bio pun utisaka i događaja. To nije bilo moje prvo putovanje u Egipat i nisam od njega mnogo očekivao. Ali, dok sam obilazio hram Denderah, koji pripada ranom periodu i podložan je kritici, obuzelo me je snažno osećanje. Dolazeći od grčkih hramova, koji stvarno nisu po mom ukusu, ovaj ptolomejevski spomenik širokih horizontalnih frizova ispunjenih ličnostima i hijeroglifima, otkrio mi je, i pored svojih mana, zahvaljujući svojim zagonetnim figurama, mnoge stvari koje se mogu tumačiti na *više planova*. Ah! Ima, dakle, još stvari u svetu koje još nisam video. Kakve li naslade! Kakvog li otkrića! Ali, na kraju obilaska, na jednoj rasklimatanoj stepenici, uganuo sam članak. Povratak protiče bez reči, bol se širi i ja sve teže hodam. Stvar stoji loše. Na putovanju je svaka noga dragocena. Večeram zamišljen. Ali u toku večeri jedan umešan lekar vrši mi lokalnu infiltraciju, bol ubrzo popušta i ja ću uskoro moći da hodam kao i ranije, kao i uvek. Odlično.

San prepričava priču na svoj način, pomoću starih elemenata, iako, u stvari, govori o poslednjem događaju dana; on je izjednačio moj obnovljeni integritet (integritet mog tela, tj. moj *rodni integritet*) sa mojom rodnom kućom koju kao da sam ponovo posedovao. Obnovljenju moći hodanja, zahvaljujući mojoj nozi, dragocenijoj nego što sam mislio, bila je data neočekivana, preterana cena moje nekadašnje kuće.

U ovom času nisam dovoljno budan da bih mogao da razmrsim san, da bih krenuo u lov na objašnjenja; još je noć, još sam pun dnevnog umora i ponovo tonem u san.

...I nailazi novi san (u stvari, druga meljava) budući da je prvi bio očigledno nepotpun, ali me je zahvaljujući svom kratkom filmu oslobodio viška emocija.

Snevač, kombinator i ja nismo bili zadovoljni. I to s pravom. Ovakav prikaz stvari nam je nepotpun.

Važne činjenice su ostale nerazjašnjene, činjenice koje ne bi smele da ostanu skrivene. Dakle, treba ih ponovo odsanjati. To će biti drugi pokušaj prevođenja.

Počinjemo sve od nule:

Nalazim se sa jednim prijateljem u Normandiji, kraj mora, gde on ima posed na kome sam ja više puta bio. Tamo sam se uvek osećao kao kod svoje kuće, bio sam smatran za ukućanina, a moj prijatelj je, prema nekima, bio neka vrsta mog drugog »ja« (u svakom slučaju, to je neko vreme i izgledalo tako).

On mi poverava da je povratio svoju nekadašnju vilu i zemljište koje se proširilo. On govori o više od tri stotine hektara (a samo se tri stotine hektara mogu osvetliti svetionikom)... Jer, postoji, takođe, i svetionik sa kog se pruža široki vidik. Govorio je čak o desetinama kvadratnih kilometara.

Lutam neko vreme sa njim ponovo nađenom Normandijom, zatim se to zamagluje i, po ko zna koji put, protrljavši oči, shvatam da se protežem u svom krevetu, u »Lukseru«, dok svanuje.

Neću da nabrajam sve značajne događaje dana, ali bilo ih je i takvih koji su mogli da razigraju moju svest od samih granica podsvesti; uviđam da mi ovo putovanje, koje mi je već pokazalo mnoge stvari, nagoveštava još više novih. Citav jedan skup, koji se dugo krio u meni, izlazi na videlo. San mi (zahvaljujući podsvesti, oskudnoj i bez originalnosti) pokazuje dobra izrasla iz kamena i zemlje. Sva moja osećanja, sve što sam sebi obećavao u smislu proširivanja, sva sreća koja se ne temelji samo na mestima koja sam posetio i koja čini da mi srce u grudima veselo zaigra, sve to što me oplemenjuje u mojoj radosti, bivaju pretvoreno u zemljište, kao što bi to učinio seljak koji računajući obilazi svoje imanje; pogled u budućnost postao je sve-

tonik koji je u stanju da osvetli velika prostranstva zemlje.

Više puta su mi u snu govorile životinje. Obično ptice, nekoliko puta jedan pas, I to ne kada bih u toku dana viđao životinje, već kad bih sretao samo ljude, naročito kad sam viđao žene, mnogo žena. A osobito kada sam ih slušao kako se dovikuju međusobno ili sa decom.

Događa se, takođe, da životinje u mojim snovima ne govore, ali su spremne, sasvim spremne, da progovore.

Satima sam slušao jednog prijatelja Rumuna kako mi govori, govori, govori, neumorno, o stvarima koje su bile čak i interesantne, ali koje me u dva sata noću iscrpljuju. Pošto smo se rastali, lako sam zaspao. (Ali, kako će se videti, nije bilo baš tako.) Sanjam da na meni istrajno stoji neka ptica koju se ne usuđujem da oteram. Bio bih zaista surov kada bih gonio pticu koja je zainteresovana i želi da stupi u kontakt. Na kraju se odlučujem da je poteram, sa izvesnom uzdržanošću, ali ptica se, posle nekoliko zamaha krilima, vraća.

Ova ptica, koja se na takav način pojavila, odgovara jednoj drugoj stvari, jednom suvišnom pokrivaču na meni koji me pregreva, pritiška i sputava, koji mi ne da da se odmaram.

Probudivši se, imam toliko prisebnosti da smaknem pokrivač koji me čvrsto obavlja i drži kao u zatvoru. Tonem ponovo u san i Rumun odlazi, hoću da kažem ptica, hoću da kažem vrućina, hoću da kažem smetnja odmoru.

Jednom drugom prilikom, pod krovom jedne velike kuće vidim ptice. Najviše pticaštakarâ. Među njima i jedna ptica s mora jedan smrdljiv, brutalni ludak iz Basana. Prolazim pored tog smrada, ma šta me koštalo.

Dok razgovaram sa susedom, imam utisak da ptica razume sve što govorimo.

Govorim njemu, a ona mi odgovara, dobro raspoložena i bez predrasuda. Ah! Eto ko će izmeniti život, konačno ga učiniti prirodni, slobodnim od nepodnošljivih ograničenja. Da li je to neobično? I da i ne. To nije sasvim novo. Nije čudno što ona govori bez veze. Jer ta ptica, ako se ne varam, može biti neka žena, Amerikanka, koja mi je došla u popodnevnu posetu i koja trenutno govori francuski. Nemam reči za to koliko me je nervirala. Dok je trabunjala udaljavao sam se od nje, kao od nekog bića koje ne samo da pripada nekoj drugoj rasi i civilizaciji koja nema veze sa našom, već kao da pripada nekoj drugoj životinjskoj vrsti. Nisam je primao u ljudski rod. Odbacivao sam je u duši. Došla je da se raspita o nečemu. Odbijam. Ali, malo po malo, moje zgražanje popušta i ja, zaintrigiran tolikim varvarstvom, počinjem da se raspitujem o njenom devojačkom životu, koji mi izgleda kao čudnovat apsurd. Konačno, i ona je ljudsko biće...

Ova poseta me je rastrojila, i to je trebalo popraviti. Bioskop. Odlazim tamo, gledam film u kome su prikazani veoma lepi eksterijeri. Američka polja. Prekrasna reka. Negdašnja lepota. Znači, tamo nije baš sve neljudsko.

Sklopio sam mir sa Amerikom. Ona bar svojim pejzažima govori jezikom koji razumem. Sada sam miran.

A ta nepodnošljiva osoba, toliko drugačije odgojena, koja pripada onoj vrsti žena za koje čak nemamo ni želju da saznamo zašto su takve i za koje se kaže »kakva koka«, e pa, ja sam i sa njom sklopio mir.

San je uzeo ove elemente, ali im je dao sasvim drugu formu.

Sličan je bio i drugi san. Ali, najpre da opišem atmosferu koja me je okružavala. Sa jednim sineastom, koji je radio naučne filmove, i njegovom ekipom tražio sam terene za snimanje. To nije išlo samo od sebe, to uopšte nije išlo samo od sebe. Uveravali su me da razumeju moj pogled na stvari, ili ga nisu razumevali kao što ni ja nisam razumevao njihov. Nisam prihvatao ni objekte, ni susrete, ni sastanke, ni željene materijale, ni prizore, a najmanje od svega stil. Odgovarali su mi tehnikom, tehničkim ograničenjima, tehničkim prinudama, tehni-

kom svih vrsta izuzev one koja je meni bila potrebna.

Sve je bilo veštačko. Ništa od prirode koju sam, na neki način, (doduše, neobičajen), želeo ponovo da sjedinim. Tražio sam jezik pomoću kojeg će se konačno razumeti čitav svet.

I, jedne noći, usnio sam ovaj san. Nalazim se u nekim koridorima, vezanih ruku. Nemoguće je pronaći vođu snimanja. Imam nešto da mu kažem o popodnevnom snimanju. Iako prolazim pored kancelarija punih ljudi, ne uspevam da ga sretnem. Gle, njegov pas, jedan veliki alzaški ovčar. Ipak sam se, na izvestan način, približio cilju; stežući u rukama glavu psa, koji se uspravio na zadnjim šapama, pitam: »No, gde je Erik?«, (njegov gazda), očekujući da on reaguje na to ime. Na moje veliko iznenađenje, odgovara mi jedan glas koji kao da dolazi iz trbuha, u stvari, nešto slično glasu, bez čistih samoglasnika. Ali, njegov govor nije ni tako konfuzan, nema onomatopeja ili promesâ kolonijalnog francuskog koje sam očekivao umesto rečenica koje slušam od njega. Glas kome bih imao još štošta da zamerim, vazdušast je i kao da dolazi iza neke zavese. Rečenice su mi skoro u celini jasne, razumljive, osim toga imaju sasvim normalnu sintaksu, oslobođene su stegâ, govorene su bez ikakvog oklevanja. To je čudesno.

Valja istaći da čudo samo po sebi nije bilo ono što me je oborilo s nogu i ispunilo zadovoljstvom; čudo je za mene to što mi se ovo vrhunsko otkriće u prirodi — govor pasa — ukazalo prvi put posle toliko godina tumanaranja raznim krajevima, posle višegodišnjeg posmatranja životinja. Koliko sam prokletio bio rasejan!

Konačno, znam. Morao sam sresti bar jedno kuće koje govori. Moja želja da nađem gazdu potisnuta je u drugi plan. Važno otkriće sveg me je zaokupilo. Čuo sam govor pasa. Odsada ću ih pažljivije posmatrati.

Dok premećem po ovim mislima, izranjam iz sna i predajem se buđenju, sporom, maljavom, sigurnom poslu, poslu koji potire sve ostale.

...Ja sam, bez sumnje, postao od nečega. A jezik koji je zajednički ljudima i psima može začas da me dovede u zabludu. Tražio sam i u toku noći nastavio da tražim način kako da se ljudi najbolje sporazumevaju, ljudi različitih kategorija; traganje je, izvesno, bilo uspešno i ja sam se probudio beskraino zadovoljan. Nije li to traganje bilo i preterano uspešno? Sta će nam, reći će neko, utopija, ekstravagancija?

Glavni problem, po meni, upravo i jeste u tome.

Kao dete nisam razumevao ostale. A ni oni mene. Smatrao sam ih apsurdnim. Bili smo stranci. Otkada se to malo popravilo; ipak, utisak da se ne razumemo nije iščezao. Ah! Kad bi postojao univerzalni jezik kojim bi se sporazumevali zaista svi, ljudi, psi, deca, potpuno i bez rezerve. Zelja, zov i vizija jednog istinskog jezika, uprkos svemu još postoji u meni.

Cesto će glasovi žena koje smo izdaleka slušali u toku dana (i od kojih smo primali samo visoke tonove soprana, bez razumevanja smisla) i često će osobe koje smo slušali rasejano ili razdraženo, dok su one nastavljalje da govore, učiniti da u snu ugledamo nešto što nisu ni žene ni ptice, već polužene, poluptice. Nejasna, polusvesna dnevna razmišljanja nestala su, došla je noć i ove ptice, oslobođene kontrole naše svesti, počinju da govore i nije nimalo čudno što govore francuski, jer one i jesu Francuskinje.

Vekovno verovanje da ono što čovek sanja negde zaista postoji odražava se u ovim snovima o životinjama koje govore.

Snevač ih dočekuje ganutošću i posle buđenja veruje da je zaista bio tamo gde životinje još govore. (...)

Prevela sa francuskog

MARIJA IKONOMOVA-STANISAVLJEVIĆ